

1. Sammanfattning

Historik

Nuvarande Kastell på Kastellholmen är det tredje sedan flottan flyttade dit på 1640-talet. Från kastellen hälsades alla båtar, svenska såväl som utländska, till och från Stockholm med en salut när de passerade på väg in till Skeppsbron, Stockholms dåtida hamn. När båtar löpte av stapeln på örlogsvarvet saluterades och varje kväll avlossades ett nattskott. Kastellet fick genom saluterna och den varje dag hissade svenska örlogsflaggan ett betydande symbolvärde och var en av de byggnader som militären behöll efter att flottan 1969 lämnat Skepps- och Kastellholmen. Fortfarande hissas flaggan varje dag av värnpliktiga från Livgardesdragonerna vid Lidingövägen.

Nuvarande Kastell, som ritades av Fredrik Blom, stod klart 1848 och försågs med kanoner för både salut och försvar av Stockholm. Större delen av byggnaden inrymde en kasern men då underofficerarna, som var förlagda där, blev sjuka byggdes den om till fyra lägenheter. På 1950-talet bedömdes att lägenheterna var otjänliga som bostäder och efter en upprustning användes byggnaden som kontor. På 1970-talet utfördes ytterligen en upprustning då bland annat tornrummet byggdes om för konferenser. Nuvarande hyresgäst Stockholms Sjöofficerssällskap driver konferensverksamhet i Kastellet.

Kulturhistorisk värdebeskrivning

Kastellet tillsammans med Amiralitetshuset och Skeppsholmskyrkan har genom framträdande lägen, karaktärsfull arkitektur och viktiga militära funktioner blivit symbolbyggnader för Stockholms örlogsbas och ingår som en viktig del i den historiska stadsbilden kring Stockholms centrala vattenrum. Den marina traditionen att varje dag sedan 1848 och fortfarande hissa den svenska tretungade örlogsflaggan högst upp på Kastellet är fortfarande levande.

Kastellets med batteriplan och salutkanoner på Kastellholmen högsta punkt bevakar inloppet till Stockholm. Byggnadens romantiska gestaltning ger associationer till medeltida försvarsanläggningar med slutna murar, torn och kreneleringar. Denna arkitektur är ett karaktäristiskt exempel på det tidiga 1800-talets medeltidsstil, som användes för olika typer av nyttobyggnader.

Målsättning

Kastellet med framför liggande batteriplan ska även i fortsättningen upplevas som en fästning. Som en solitär på Kastellholmens högsta punkt ska Kastellet dominera över omgivningen och vara väl synlig från Skeppsholmen, inloppet till Stockholm och stadens stränder kring Saltsjön.

Den karga skärgårdsnaturen kring Kastellet bör lyftas fram genom att växtligheten kontinuerligt hålls efter kring byggnaden. Batteriplanens enhetliga markbehandling ska bevaras. ”Pynt” i form av utplanteringsväxter, perenner, krukor och möbler är främmande i miljön och bör undvikas.

Genom dagens verksamhet är Kastellet publik tillgängligt, vilket bör prioriteras vid framtida val av hyresgäst.

Invändigt är målet på sikt att återgå till traditionella ytskikt och färgtyper, limfärg och linoljefärg, som åldras vackrare och har bättre tekniska och miljömässiga egenskaper. Före ommålning bör färgtrappor tas fram och dokumenteras av konservator.